

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Åbent samråd i Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg
Titel	BUU alm. Del – samrådsspørgsmål L, M og O
Målgruppe	Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg
Arrangør	Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg
Taletid	5 minutter
Tid og sted	Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg Tirsdag den 6. december kl. 14 Spørgsmål L, M og O er samrådets første punkter

Disposition

1. **Indledning**
2. **Svar på Spørgsmål L**
3. **Svar på Spørgsmål M**
4. **Svar på Spørgsmål O**
5. **Afslutning**

Spørgsmål L:

”Mener ministeren, det er rigtigt, at regeringens aftale om højst 28 elever i klasserne i gymnasiet vil ødelægge gymnasiernes økonomi, sådan som fagfolk har fremført?”

Spørgsmål M:

”Vil ministeren indkalde gymnasieforligskredsen til drøftelser om justeringer af taxametersystemet oven på kritikken af regeringens aftale om højst 28 elever i klasserne i gymnasiet?”

Spørgsmål O:

”Hvad kan ministeren oplyse om UNI-C’s klassekvotientstal, som ligger til grund for regeringens beslutning om elevloftet på gymnasierne, efter DR Detektors afsløring af, at tallene er forkerte, og at det derfor bliver dyrere at indføre det end de afsatte 120 mio. kr.?”

Samrådsspørgsmålene er stillet efter ønske fra Alex Ahrendtsen (DF).

1. Indledning

- Jeg vil starte med at ønske gymnasieeleverne tillykke.
- Regeringen og Enhedslisten har med finanslovsaftalen for 2012 med et fleksibelt klasseloft nu taget et første skridt mod, at elever i gymnasiet fremover ikke skal sidde i en vindueskarm og modtage undervisning.
- Og lærerne kan glæde sig over, at de nu får færre elever at undervise i hver klasse og dermed får bedre pædagogiske rammer til at varetage deres job til gavn for undervisningens kvalitet.
- Jeg er udmærket klar over, at ikke alle i gymnasiesektoren er lige så begejstret som mig over indførelsen af det fleksible klasseloft.
- Det har fremgået af pressen, og det har været massivt omtalt på den rektorforsamling, der blev afholdt torsdag den 24. november i Nyborg.
- Og det leder mig over i besvarelsen på Spørgsmål L.

2. Svar på Spørgsmål L

”Mener ministeren, det er rigtigt, at regeringens aftale om højst 28 elever i klasserne i gymnasiet vil ødelægge gymnasiernes økonomi, sådan som fagfolk har fremført?”

- Nej. Jeg deler absolut ikke denne opfattelse og jeg kan ikke nikke genkendende til de rektorer, der maler det billede af gymnasiernes økonomi med et fleksibelt klasseloft på 28 elever, som det har fremgået af dagspressen.
- Vi tilfører de gymnasiale uddannelser 121 mio. kr. årligt, når ordningen er fuldt indfaset.
- Det dystre billede står i kontrast til, at der er en række gymnasier, der godt kan få økonomien til at hænge sammen, selv om de allerede nu har en gennemsnitlig klassekvotient på under 28.
- Og det står også i modsætning til, at gymnasierne som sektor har en sund og robust økonomi, hvor de seneste 4 års overskud udgør næsten 1 mia. kr.
- Overskud, der er tilvejebragt samtidigt med, at klassekvotienterne generelt er øget.
- Da gymnasiernes tilskud blev fastsat i 2007 i forbindelse med overgangen til selveje var der ikke store problemer med klassestørrelserne, og økonomien hang generelt sammen for skolerne selvom klasserne i gennemsnit var mindre.
- Jeg vil i den forbindelse også bemærke, at de samlede bevillinger til gymnasierne er vokset kraftigt som følge af flere elever de seneste år.
- Alene fra 2010 til 2012 vokser gymnasiernes bevilling med rundt regnet 1 mia. kr. – fra ca. 7 mia. kr. til ca. 8 mia. kr.
- Der er desuden afsat en kapacitetsudvidelsespulje på 200 mio. kr., der ligger ud over de almindelige taxametre. Puljen medfinansierer gymnasiernes merudgif-

ter ved de nødvendige bygningsmæssige til- og ombygninger ved flere elever. Alle gymnasier kan søge og få del i midlerne.

- Det skal også bemærkes, at selv hvis de historisk høje overgangsfrekvenser fra grundskolen til gymnasierne i 2011 fortsætter, forventes gymnasiernes aktivitet at toppe i 2013 og 2014 og aktiviteten vil falde frem mod 2022.
- Jeg vil derfor gerne understrege, at de samlede økonomiske vilkår for gymnasierne udgør et godt grundlag for, at vi i Danmark kan gennemføre gymnasiale uddannelser af meget høj kvalitet.
- Det er omvendt også tilfældet, at nogle gymnasier med høje klassekvotienter i dag vil få et større behov for at omorganisere sig for at tilpasse sig en situation **med** et klasseloft sammenlignet med en situation **uden** et klasseloft.
- Det er i særlig grad gymnasierne i de store byer, herunder Københavnsområdet, der har de højeste klassekvotienter.
- Men det kan også i udkantsområder med stor afstand mellem gymnasierne være en udfordring med et klasseloft.
- På en række gymnasier forestår derfor en særlig udfordring med indførelsen af det fleksible loft.
- Det er en problemstilling, jeg vil påtage mig mit medansvar for, ligesom gymnasierne må påtage sig deres.
- Jeg har derfor allerede på Gymnasieskolernes Rektorforsamlingsmøde den 24. november varslet en række tekniske drøftelser med sektoren som følge af indførelsen af det fleksible klasseloft.
- Første møde blev afholdt mandag d. 5. december og der er aftalt et nyt møde mandag den 12. december.
- Jeg har fået oplyst, at der på første møde blev udvekslet oplysninger om de forskellige datagrundlag for opgørelsen af de gennemsnitlige klassestørrelser og derned om beregningsforudsætningerne ved at lave et fleksibelt klasseloft på 28 elever.
- Jeg er meget optaget af at finde en model for gennemførelsen af det fleksible klasseloft som både lever op til den politiske aftale og samtidigt tager højde for en række af de udfordringer gymnasierne vil stå overfor når eleverne skal fordeles i det kommende skoleår.

- Der er jo ikke i forbindelse med aftalen taget konkret stilling til, hvordan loftet skal gennemføres og udmøntes i praksis.
- Det er det, vi tager hul på nu blandt andet sammen med sektoren. Det gælder blandt andet:
- Konkret model for måling og opgørelse af den gennemsnitlige klassekvotient.
- Og hvordan vi fremover sikrer den bedst mulige og mest optimale fordeling af elever? Ligesom det er tilfældet i dag er de unge ikke garanteret optag på en bestemt studieretning og et bestemt gymnasium. Denne udfordring vil blive lidt større.
- Det er bare nogle af de ting, vi skal drøfte sammen med de relevante parter og partier.
- For der skal ikke herske nogen tvivl om, at det er en målsætning for den her regering, at undervisningskvaliteten skal i fokus.
- Nedbringelse af klassekvotienterne på de gymnasiale uddannelser er en klar prioritering af kvaliteten i undervisningen, et skridt mod lavere frafald og et skridt i den rigtige retning i forhold til opnåelse af 95 pct. målsætningen, som en bred kreds i Folketinget jo er enige om.
- Og det leder mig over i besvarelsen af spørgsmål M.

3. Svar på Spørgsmål M

”Vil ministeren indkalde gymnasieforligskredsen til drøftelser om justeringer af taxametersystemet oven på kritikken af regeringens aftale om højst 28 elever i klasserne i gymnasiet?”

- Det fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen vil lave et service-eftersyn af de gymnasiale uddannelser.
- Det fremgår også, at vi vil nedsætte et udvalg til at forberede en reform af taxametersystemet.
- En taxameterreform vil dække mere bredt end bare de gymnasiale uddannelser og drøftelsen af loftet i de gymnasiale uddannelser. Regeringen har endnu ikke

besluttet, hvordan dette arbejde konkret skal gribes an, og hvem dette arbejde skal drøftes med.

- Jeg foreslår, at øvrige mere principielle drøftelser om taxametersystemet drøftes om lidt, under behandlingen af samrådsspørgsmål N, der netop omhandler taxametersystemet.

4. Svar på spørgsmål O

”Hvad kan ministeren oplyse om UNI-C’s klassekvotientstal, som ligger til grund for regeringens beslutning om elevløftet på gymnasierne, efter DR Detektors afsløring af, at tallene er forkerte, og at det derfor bliver dyrere at indføre det end de afsatte 120 mio. kr.?”

- Jeg vil gerne indlede med at understrege, at klassekvotienterne ikke i dag fastsættes i regler. Det gælder hverken i forhold til den indholdsmæssige styring, tilsynet med uddannelsernes gennemførelse eller i forhold til justeringen af de årlige taxametertilskud.
- De data, som UNI C indsamler, har dermed primært statistiske formål. Alle tal hviler på oplysninger fra de enkelte gymnasier.
- UNI C har beregnet en gennemsnitlig klassekvotient i **2010**, helt nøjagtig opgjort pr. 23. august 2010, på 27,1 for stx.
- Rektorerne har fremført, at de har skønnet den gennemsnitlige klassekvotient på stx i **2011** til 29,0 ud fra data fra private leverandører af studieadministrative systemer, som ministeriet ikke har haft adgang til.
- Jeg har således ikke kendt de nøjagtige opgørelser fra Rektorforeningen.
- UNI C’s tal er indberetninger fra det enkelte gymnasium om holdstørrelser.
- Jeg vil gerne understrege, det er gymnasiernes egne tal.
- Men heller ikke disse tal kan jeg sætte to streger under, for UNI C har efterfølgende tilkendegivet, at en kvotient på 27,1 kan være skønnet for lavt, da der på visse gymnasiers indberetninger er medtaget størrelser på studieretningshold og ikke stamklassehold.
- Det har jeg efterfølgende modtaget en redegørelse for.
- Jeg anerkender, at klassestørrelserne vil være opgjort forskelligt. Ministeriets beregninger tager udgangspunkt i UNI C’s opgørelser, da det er de eneste tilgængelige data som ministeriet havde til rådighed.

- Jeg vil slutte af med at sige, at jeg glæder mig over, at regeringen og forligspartierne i en meget vanskelig økonomisk situation har valgt at afsætte midler til at sænke klassekvotienten. De afsatte midler er afsat på baggrund af ministeriets skøn foretaget på baggrund af Uni*C's opgørelser - og den konkrete udmøntning af de fleksible klasseloft skal gennemføres inden for de midler, der samlet set er afsat til gymnasierne på finansloven.
- Den endelige udmøntning skal selvfølgelig også drøftes politisk.

5. Afslutning

- Som nævnt i min besvarelse af Spørgsmål L, vil indførelsen af det fleksible klasseloft berøre fordelingen af elever i stamklasserne på de gymnasier, der i dag har en gennemsnitlig klassekvotient over 28.
- Nedbringelse af klassekvotienterne på de gymnasiale uddannelser er en prioritering af kvaliteten i undervisningen, og der følger finansiering på 121 mio. kr. med årligt, når ordningen er fuldt indfaset.
- Jeg vil sammen med sektoren drøfte omfanget af problemet med de elever, der nu skal fordeles på en anden måde end tidligere, og hvordan vi løser dette problem på den mest smidige og hensigtsmæssige måde.
- I den dialog, jeg agter at have med gymnasiesektoren, indgår også, hvordan vi registrerer det nye fleksible klasseloft, og hvordan det skal bruges i gymnasiernes hverdag.
- Vi skal i fællesskab finde svar på en del spørgsmål, for det er en stor omlægning, der har fokus på kvaliteten i undervisningen.
- Afslutningsvis vil jeg nævne, som det fremgår af min besvarelse af Spørgsmål M, at det indgår i regeringsgrundlaget, at vi vil nedsætte et udvalg, der skal forberede en reform af taxametersystemet.
- Som næste punkt på dagsordenen er der stillet et samrådsspørgsmål N om netop taxametersystemet.